

Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling

för

Hedenvindsskolan, Hedenvinds fritids,
grundsärskolan och förskoleklassen

2016

Reviderats 20160111

Skolan, fritidshemmet, grundsärskolan och förskoleklassen på Hedenvinds plan mot kränkande behandling

Vår hållning

All personal på Hedenvindskolan, fritidshemmet, grundsärskolan och förskoleklassen, tar kraftfullt avstånd från alla tendenser till trakasserier och annan kränkande handling. Redan vid misstanke om eller vid upptäckt av trakasserier och annan kränkning kommer vi att följa riktlinjer i denna plan för att utreda, behandla och följa upp ärendet.

Vision

Att inga former av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling förekommer och att alla känner lust att gå till sin förskola, skola eller fritidshem och känner sig trygga och välkomna.

Mål att sträva mot:

- Att personal och barn får genom värdegrundsarbetet en optimistisk livssyn samt en stark självtillit.
- Att alla i gruppen får behålla sin identitet som individ och sitt egenvärde.
- Att varje barn och vuxen skall visa respekt för och hänsyn mot varandra.

Mål:

- Inget barn eller vuxen ska bli utsatt för trakasserier eller kränkande behandling inom skolans verksamhet. Ett samtalsunderlag går ut till utvecklingssamtalet dvs. 2 ggr/år.

Definitioner och begrepp

Diskriminering är ett övergripande begrepp på negativ och kränkande behandling av individer utifrån olika grunder.

Direkt diskriminering: När ett barn eller elev missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annans trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Indirekt diskriminering: När ett barn eller elev missgynnas genom att huvudmannen för verksamheten, rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan person tillämpar en bestämmelse, ett kriterium eller förfaringssätt som framstår som neutral men som i praktiken särskilt missgynnar ett barn eller elev med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Trakasserier: Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av sju diskrimineringsgrunderna:

- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Funktionshinder
- Kön eller som är av sexuell natur
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

Annan kränkande behandling: Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barns värdighet.

Andra aktuella begrepp

Mobbning: En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker en annan skada eller obehag.

Rasism: En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet: Rädsla för; stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristiska.

Homofobi: En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en stark negativ syn på homo- och bisexualitet och homo- eller bisexuella personer.

Sexism: Negativ betraktelse- eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/ eller könsuttryck skilje sig från normen för det kön som registrerats för personer vid födseln.

Kränkning kan vara:

Fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar)

Verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad hora, bög)

Psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)

Text- och bildburna (via t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, sms, mms och chatt)

Det är brottsligt att:

- Misshandla en annan människa,
- Att hota en annan människa,
- Tillämpa olaga tvång,
- Ofreda en annan människa,
- Förtala/ förolämpa en annan människa,
- Förstora någon annans egendom,
- Kränka en annan människa på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder,

Vilka är personalens skyldigheter?

De som arbetar i skolan har idag tydliga riktlinjer för sitt agerande vid förekomst av olika slags kränkningar. Här följer några av dem, hämtade ur Skollagen, LGR11, Barnkonventionen, Brottsbalken, samt Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.

I LGR 11 fastslås de värden som skola och fritids ska gestalta och förmedla:

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta...

Diskrimineringslagen (2008:567) och skollagen (2010:800).

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder

som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

Dessa lagar har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Lagarna har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling och att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan.

Det innebär att diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder förbjuds i förskolan, skolan och vuxenutbildning. Lagarna innebär också att barn och elever får ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling, som exempelvis mobbning.

Lagarna omfattar all verksamhet som beskrivs i skollagen: förskoleverksamhet, skolbarnomsorg, grund- och gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning.

- Det åligger rektor att ansvara för att det inte förekommer mobbning i verksamheten.
- Det åvilar rektor att upprätta likabehandlingsplan inom området.
- De som arbetar i verksamheten är skyldig att motverka kränkning av andra människor.
- Verksamheten skall arbeta för att främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Ingen skall i verksamheten utsättas för diskriminering, mobbning, trakasserier eller annan kränkande behandling.
- Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser, som t ex med utbildning.
- Alla har samma rättigheter och lika värde, ingen får diskrimineras.
- Barns bästa skall alltid komma i första rummet.
- Barn har rätt att skyddas mot fysiskt och psykiskt våld.
- Undervisning bör förbereda barnet för livet, utveckla respekt för mänskliga rättigheter och fostra i en anda av förståelse, för fred, för tolerans och vänskap mellan folken.

Enligt §5 i AFS 1993:17 om **Kränkande särbehandling i arbetslivet** är det viktigt att varje arbetstagare är medveten om sin egen möjlighet och skyldighet att medverka till ett gott klimat på arbetsplatsen. Alla har ett ansvar att bidra till ett trevligt arbetsklimat och en bra atmosfär.

Utvärdering och uppföljning

- Vecka 45 är starten på utvärdering och revidering av Likabehandlingsplanen. Personalen, Philosgrp, elevrådet och föräldrarådet utvärderar och följer upp planen.
- I samband med utvecklingssamtal, 2 ggr/år, samtalsunderlag om hur eleven mår och har det på skolan.
- Enkät vårterminen utifrån kommunens Barn och utbildningsplan.

Uppföljning av mål för likabehandlingsplan läsåret 10/11

- **Alla vuxna skall lägga sig i och ingripa vid misstanke om att någon blir utsatt.**

Utvärderingarna visar att skolan har blivit bättre på att reagera och lägga sig i men att det finns områden kvar att utveckla. Punkten finns kvar i planen med förtydligas via skrivelsen i nya skollagen, 6kap10§.

"10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn."

- **Utvärderingar av verksamheten sker kontinuerligt i klasserna, genom t.ex. tankeböcker, klassråd etc**

I klasserna jobbar man med olika typer av utvärderingar. Det som kommer fram muntligt eller skriftligt arbetar sedan klasslärare vidare med. Det är svårt att säga vad det ger för konkreta resultat men en större öppenhet finns mellan lärare och elev

- **Utifrån kartskiss över skolområde arbeta med rörelsemönstret för rastvärdar.**

Har fungerat bra. Personalen rör sig mer medvetet på skolområdet. Punkten kommer att finnas med till 2012.

Uppföljning av mål för likabehandlingsplan 2012

- **Utifrån kartskiss över skolområde arbeta med rörelsemönstret för rastvärdar.**

Viktig punkt i planen för att skapa trygghet på skola och skolgård. Vid revideringen har några punkter tagits bort då byggnader rivits och flyttats utifrån planens påpekande. Nya punkter och skiss kommer att finnas i planen för 2013

- **Alla vuxna skall lägga sig i och ingripa vid misstanke om att någon blir utsatt, Skollagen 6kap 10§**

Utvärderingarna visar att skolan har blivit bättre på att reagera och lägga sig i men att det finns områden kvar att utveckla.

- **Klasserna informeras om likabehandlingsplanen och vad den innebär.**

Har genomförts i klasserna enligt genomgång i Philos och elevråd. Punkten kommer att avslutas men finnas med i planen under punkten utbildning-information.

Uppföljning av mål i likabehandlingsplanen för 2013

Alla elever ska gå till skolan och känna sig trygga.

- Skolan har arbetat efter husmodellen för att kartlägga var eleverna känner sig otrygga. Denna kartläggning påverkar hur rastvärdarna rör sig samt hur man går till olika aktiviteter.
- Det finns områden kvar som eleverna anser otrygga och därmed finns samma kartskiss kvar till 2014 för att vi ska kunna jobba mera utifrån den.

Förändra rörelsemönstret på rastvärdarna.

- Husmodellen ger som verktyget att förändra rörelsemönstret och idag är det områden som duschar, bibliotek och ingång matsal som är otrygga. Dessa områden är inte fasta utan områden som eleverna ibland rör sig till och det kräver att vi planerar extra.

Alla elever ska gå till skolan och känna sig trygga.

- Rastvärdschema är en av de åtgärder vi gjort för att skapa trygghet för eleverna ute på rast. Schemat visar vem som är ute och när.
- Det vi ser är att eleverna inte alltid ser vuxna ute och det beror ofta på att man inte räknar andra vuxna utan bara sin egen personal. Viktigt här blir att prata med eleverna om att all personal är deras personal.
- Vidare så är det viktigt att man är ute som rastvärd den tid som står på schemat. Detta är inte alltid så lätt då saker kan inträffa på vägen men det är något vi måste arbeta vidare med.

Inga verbala kränkningar ska finnas i klassrum och på skolgården.

- Diskussionerna i klassrummet och diskussioner med enskilda elever vid dåligt språkbruk har givit resultat. Vi tycker att samtalsklimatet blivit bättre och det påverkar givetvis inläringen och klassrums- och ute miljö.

Mål för likabehandlingsplan 2014

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Uppföljning
Stor skolgård där det finns dolda fläckar som rastvärdar inte överblickar	Alla elever ska gå till skolan och känna sig trygga. Fortsätta att tänka på att ha överblick över hela skolområdet.	Personal, Philos, Elevråd och föräldraråd ska arbeta med husmodellen för att hitta otrygga ytor på skola och skolgård	Ny kartskiss under v44, 2014, finns som bilaga till planen.	Philos Elevråd Föräldraråd Personalträffar Utvecklingssamtal
Viktigt att eleverna vet vilka som är rastvärdar. Skapar trygghet för eleverna.	Alla elever ska gå till skolan och känna sig trygga. Viktigt att eleverna vänder sig till de rastvärdar som ute vid problem.	Rastvårdschema ska sitta uppsatt vid varje ytterdörr och tas upp på klassrådet. Försök att lägga ut gemensamma rasttider.	Sitta uppsatt till den 8/9 ht 2014	Philosgrp följer upp att scheman sitter uppe.
Språkbruket och hårdhänta lekar skiftar i klasserna och ute på skolgården	Inga verbala kränkningar ska finnas i klassrum och på skolgården	Att uppmärksamma och diskutera språkbruket	Löpande	Utvärdering av planen mot kränkande behandling

Uppföljning av mål i likabehandlingsplanen för 2014

- **Trygg skolgård**
Arbetet med att förnya husmodellen över områden på skolgården och i skolhus där eleverna känner otrygghet har genomförts enligt plan. Att arbeta med en ny husmodell ledde fram till flera olika insatser för att göra skolområdet mer tryggt. Bland annat flyttades ett rökrområde och förändringar kring organisation vis skolskjutsarna. Övrigt så presenterades och diskuterades husmodellen för alla inblandade och man arbetade med den ute i klasserna.
- **Rastvårdschema**
Har fungerat bra. Schemat reviderades 3-4 ggr under läsåret då förändringar skedde på respektive rastområde.
- **Språkbruk och hårdhänta lekar**
Kartläggningen visar att det är få elever som inte har ett bra språkbruk. Dessa få elever har fått diskutera detta på utvecklingssamtal, möte med elevhälsan alt enskilda träffar tillsammans med vårdnadshavare.

De hårdhänta lekarna har blivit mindre. De klasser där lekarna lätt blev lite mer aggressiva har jobbat intensivt med det och vi ser att det minskar. För skolan gäller det att håll i och hålla ut.

Mål för likabehandlingsplan 2015

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Uppföljning
Stor skolgård där det finns dolda fläckar som rastvärdar inte överblickar	Alla elever ska gå till skolan och känna sig trygga. Fortsätta att tänka på att ha överblick över hela skolområdet.	Personal, Philos, Elevråd och föräldraråd ska arbeta med husmodellen för att hitta otrygga ytor på skola och skolgård	Plan görs för respektive grupp.	Philos Elevråd Föräldraråd Personalträffar Utvecklingssamtal
Viktigt att eleverna vet vilka som är rastvärdar. Skapar trygghet för eleverna.	Alla elever ska gå till skolan och känna sig trygga. Viktigt att eleverna vänder sig till de rastvärdar som ute vid problem.	Rastvårdschema ska sitta uppsatt vid varje ytterdörr och tas upp på klassrådet. Försök att lägga ut gemensamma rasttider.	Sitta uppsatt till den 21/8 ht 2015	Philosgrp följer upp att scheman sitter uppe.
Språkbruket och hårdhänta lekar skiftar i klasserna och ute på skolgården	Inga verbala kränkningar ska finnas i klassrum och på skolgården	Att uppmärksamma och diskutera språkbruket	Löpande	Utvärdering av planen mot kränkande behandling
Behov av att gemensamma aktiviteter för att skapa "vi" sammanhållning mellan elever på skolan.	Eleverna ska lära tillsammans oavsett ålder och kön.	Planerade gemensamma dagar alt tillfälle där eleverna jobbar i mixade grupper med focus på värdegrund.	Philos planerar och genomför aktiviteter 1-2ggr/ termin	Utvärdering i klasserna och på Philosmöten.

Uppföljning av mål i likabehandlingsplanen för 2015

- **Trygg skolgård**
Fungerar till stora delar bra. Viktigt att vi fortsätter arbetet med att vara närvarande vuxna ute.
- **Rastvårdschema**
Har fungerat bra. Schemat reviderades 3-4 ggr under läsåret då förändringar skedde på respektive rastområde. Svårigheten är att vissa elever inte förstår att de vuxna som är ute är till för dem utan de söker fortsatt upp sin klasslärare vid problem.
- **Språkbruk och hårdhänta lekar**
Kartläggningen visar att det är få elever som inte har ett bra språkbruk. Dessa få elever har fått diskutera detta på utvecklingssamtal, möte med elevhälsan alt enskilda träffar tillsammans med vårdnadshavare.
- **Behov av gemensamma aktiviteter för skolans "vi" känsla.**
Fungerar till stora delar bra. Viktigt att vi fortsätter utveckla arbetet på skolan genom tex faddersystem eller liknande.

Mål för likabehandlingsplan 2016

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Uppföljning
Stor skolgård där det finns dolda fläckar som rastvärdar inte överblickar	Alla elever ska gå till skolan och känna sig trygga. Fortsätta att tänka på att ha överblick över hela skolområdet.	Personal, Philos, Elevråd och föräldraråd ska arbeta med husmodellen för att hitta otrygga ytor på skola och skolgård. Att vi alla i personalen tar ansvar för varandras barn.	Plan görs för respektive grupp.	Philos Elevråd Föräldraråd Personalträffar Utvecklingssamtal
Viktigt att eleverna vet vilka som är rastvärdar. Skapar trygghet för eleverna.	Alla elever ska gå till skolan och känna sig trygga. Viktigt att eleverna vänder sig till de rastvärdar som ute vid problem.	Rastvärdschema ska sitta uppsatt vid varje ytterdörr och tas upp på klassrådet. Försök att lägga ut gemensamma rasttider.	Sitta uppsatt till den 21/8 ht 2015	Philosgrp följer upp att scheman sitter uppe.
Språkbruket och hårdhänta lekar skiftar i klasserna och ute på skolgården	Inga verbala kränkningar ska finnas i klassrum och på skolgården	Att uppmärksamma och diskutera språkbruket	Löpande	Utvärdering av planen mot kränkande behandling
Behov av att gemensamma aktiviteter för att skapa "vi" sammanhållning mellan elever på skolan.	Eleverna ska lära tillsammans oavsett ålder och kön. Alla elever ska känna sig rygga på skolan.	Planerade gemensamma dagar alt tillfälle där eleverna jobbar i mixade grupper med focus på värdegrund. Faddersystem utarbetas på skolan. Arbetslagen planerar och genomför elevens val.	Philos planerar och genomför aktiviteter 1-2ggr/ termin	Utvärdering i klasserna och på Philosmöten. Utvärdering i arbetslagen.

Förebyggande åtgärder

Utbildning – information

- En nyckelgrupp (trygghetsgruppen) inom skola/fritis är utsedd, med uppgift att hålla arbetet med planen mot kränkande behandling aktuell och levande.
- En kamratstödjargrupp, Philos, finns på skolan. Den består av lärare och elever. Trygghetsgruppen träffas varannan vecka med elever och varannan i vuxengruppen för att jobba förebyggande.
- Eleverna i Philos behandlar planen och förmedlar synpunkter till Trygghetsgruppen och från och till klassen.
- All personal på Hedenvindsskolan och Hedenvindsfritids behandlar planen och förmedlar synpunkter till Trygghetsgruppen
- Elevrådet behandlar likabehandlingsplanen och förmedlar synpunkter från och till klasserna varje år.
- Föräldrarådet behandlar likabehandlingsplanen och förmedlar synpunkter från och till klasserna varje år.
- Klasserna informeras om likabehandlingsplanen.
- Föräldrar involveras och delges om likabehandlingsplanen vid föräldramötet.
- Likabehandlingsplanen finns att hämta på hemsidan och i pappersform på skolan och fritis efter att den reviderats.
- Elevernas arbete genomsyras dagligen av värdegrundsarbete.
- Repulse är ett program som innehåller social färdighetsträning, ilskekontrollträning och moralutbildning, används för vissa elever.

Skolnivå:

- Tydliga scheman över rastansvarig som finns uppsatta i elevernas kapprum och personalrum *senast under september månad*.
- Många vuxna ute på rasterna med eleverna.
- Trygghetsgruppen och Philos besöker i början av läsåret alla klasser och presenterar sig och sitt arbete.
- Trygghetsgruppen och Philos träffas varannan vecka och avstämmer läget i klasserna och på skolan i sin helhet.
- Kamratstödjarna känner av klimatet på skolan.
- Elevens Val, hela skolan är tillsammans för att skapa en "VI" känsla. Åk 1-3 samt 4-5.
- Skolskogen
- Utedagar
- Utvärderingar av verksamheten sker kontinuerligt i klasserna, kan vara muntligt och skriftligt.
- Skolan har kontakt med föräldrar vid föräldramöten, utvecklingssamtal eller på förekommen anledning.
- Likabehandlingsplanen publiceras och uppdateras på skolans hemsida.
- Skapa ett positivt klimat bland eleverna på skolan genom gemensamma temadagar och aktiviteter under läsåret.

Klassnivå:

- Utföra gruppstärkande övningar, som t.ex. rollspel och samarbetsträning.
- Skapa ett positivt klimat bland eleverna i klassen.
- Träna livsfärdighet, samtala, diskutera om hur man är en bra kamrat.
- Träna och lära alla att se och bekräfta varandra.
- Diskussion om att alla former av kränkningar inte är tillåtna vare sig i skolan eller i det övriga samhället. Det är dessutom okamratligt, olagligt och i strid mot FN:s barnkonvention.

Individnivå:

- Gyllene regeln – *som du vill bli behandlad, skall du behandla andra...*
- Alla vuxna skall lägga sig i och ingripa vid misstanke om att någon blir utsatt.
- Lyfta fram starka sidor hos eleverna.

- Var och en tar ansvar för alla barn, inte bara "sina egna"
- Alla vuxna ska behandla eleverna och varandra med respekt

Målsättningen är att vi upptäcker trakasserier eller annan kränkande behandling:

- genom kontinuerliga samtal med elever och föräldrar om elevens skolsituation,
- genom att många vuxna alltid är ute när eleverna har rast,
- genom att personal för det mesta finns i omklädningsrum vid ombyten före och efter idrottslektionerna och bad.
- genom att skapa förtroende med eleverna så de kan berätta om något är fel.

När det upptäcks att någon misstänks vara eller är utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling agerar vi enligt följande plan:

Hur vi utreder:

Utredningen skall alltid ske med all möjlig hänsyn till den utsatte och övriga inblandade. Vad som har hänt bör allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den/de som påstås ha utövat kränkningarna.

Ett utredningsteam bildas av en grupp vuxna, bestående av en person ur aktuell barngrupp, plus någon lämplig pedagogisk person samt vid behov förstärkt med skolkurator.

Teamet kartlägger och dokumenterar alla fakta som:

- 1.** En allsidig belysning om vad som egentligen har hänt.
- 2.** Vem/vilka är offer?
- 3.** Vem/vilka är det som kränker?
- 4.** Hur ofta och hur länge har kränkningarna pågått?
- 5.** Var äger kränkningarna rum?
- 6.** Orsakerna till den uppkomna situationen samt söka utröna och analysera dessa.
- 7.** Kontinuerlig dokumentation till rektor.

Samma dag skall följande samtal göras:

- 1. Personligt samtal med den kränkte** (tillsammans med vårdnadshavare om så önskas) samt information till berörda vårdnadshavare. Var försiktig i kontakten med den utsatte! Plocka aldrig ut barnet ur gruppen för detta samtal. Dokumentera.
- 2. Allvarligt samtal med utövaren**, först därefter med var och en av dem som understödjer kränkningarna med detaljerade uppgifter om vad som hänt och krav på att var och en tar ansvar för att vända på den uppkomna situationen. Fråga vad vederbörande tänker göra för att trakasserier/kränkningarna skall upphöra. Dokumentera.
- 3. Kontakt** med utövarens och de mest aktivt inblandade barnens vårdnadshavare, för att informera dem och be om deras medverkan och hjälp. Var positiv och konstruktiv! Dokumentera.

Uppföljningsfasen:

- **Åtgärdsprogram** upprättas vid behov för de inblandade. (Se exempel i Skolverkets råd om ordningsregler "Vad skolan kan göra om elever inte följer ordningsreglerna").
- **Kontinuerliga samtal** med den som blivit kränkt och hans/hennes vårdnadshavare senast efter två veckor och därefter efter en månad samt vidare tills den har upphört (eller i den takt som den kränkte önskar). Har det blivit någon förändring? Den utsatte kan behöva stödjande samtal med kurator, skolsköterska eller psykolog. Dokumentera.
- **Uppföljande** samtal senast efter två veckor med den/de som utövat kränkningen och därefter efter en månad samt vidare tills den har upphört. Utövaren kan även behöva stödjande samtal med kurator, skolsköterska eller psykolog. Dokumentera.

Överlämnandefasen:

- **Elevvårdskonferens sammankallas**, om man inte når tillfredsställande resultat efter handlingsplanen ovan. Lämpliga möjligheter diskuteras, som att sära på de inblandades grupptillhörighet eller i undantagsfall flytta elev som kränker till annan skola.
- **Barn-, kultur och utbildningsnämnden** informeras om man inte kommit till någon lösning av ärendet och överväger att överlämna det till polis eller socialtjänst.

Trakasserier och annan kränkande behandling mellan vuxen och elev och vuxen- vuxen.

Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med facklig representant till den vuxne samt skyddsombud.

Dokumentation Bilaga 1
DISKRIMINERING/ KRÄNKANDE BEHANDLING

Elevens namn: _____ Klass/grupp _____

Utredare: _____

Händelse: _____

Ansvarig för uppföljning av utsatt elev: _____

Ansvarig för uppföljning av den/ de som kränker: _____

Datum	Händelseförlopp/ förslag till beslut Fakta om kränkningen Platser, tider, inblandade, ledare, hur har det gått till, våld, ord, utfrysning, annat? Beskriv händelserna då kränkningarna skett i detalj.

UTREDNINGSPROTOKOLL
 VID TRAKASSERIER OCH ANNAN KRÄNKANDE BEHANDLING

Barnets namn: _____

Klass/grupp: _____

Utredningsteam:

Datum: _____

KARTLÄGGNING

Vad har hänt?

--

Vem/vilka gör vad?

--

Hur ofta och länge samt när och var har det pågått?

--

SAMTALSFASEN

Datum - Tid	Personligt samtal med den kränkte - kort sammanfattning
Datum - Tid	Personligt samtal med den kränktes vårdnadshavare - kort sammanfattning
Datum - Tid	Allvarligt samtal med utövaren, samma dag - kort sammanfattning
Datum - Tid	Samtal med utövarens vårdnadshavare, samma dag - kort sammanfattning

UPPFÖLJNINGSAFASER

Datum - Tid	Åtgärdsprogram
Datum - Tid	Kontinuerligt uppföljande samtal efter två veckor - kort sammanfattning
Datum - Tid	Kontinuerligt uppföljande samtal efter en månad - kort sammanfattning
Datum - Tid	Samtal med den kränkte och han/hennes vårdnadshavare. Förändring?

ÖVERLÄMNANDE FASEN

Datum - Tid	Överlämnande till Elevvårdskonferens – kort om varför?
Datum - Tid	Information till Barn- och Utbildningsnämnden – kort om varför?
Datum - Tid	Överlämnande till socialtjänsten – kort om varför?
Datum - Tid	Överlämnande till polismyndigheten – kort om varför?

Utredare och protokollförare:
